

**SA EESTI FILMI INSTITUUT
HALDUSJÄRELEVALVE
KOKKUVÖTTE AKT**

26.03.2026 nr 1-17/364-1

1. Järelevalve teostamise kirjeldus

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ ning Kultuuriministeeriumi (edaspidi ka *KuM ja/või ministeerium*) ja Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut (edaspidi *EFI ja/või Sihtasutus*) vahel 26.06.2019 sõlmitud halduslepingu nr 3-4.1/337-1 punkti 2.4.2 alusel teostas KuM haldusjärelevalvet EFI-le antud ministeeriumi valitsemisala vahendite arvelt riigisiseste toetusprogrammide elluviimise täitmise üle (edaspidi ka kui *haldusülesande täitmine*). Selle käigus hindasime EFI-le esitatud taotluste menetlemise seaduslikkust ning protsessi sisekontrollisüsteemi toimimist.

Lisaks hindasime riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamist perioodil 01.01.2023 kuni järelevalve toimingute lõpetamiseni.

Haldusjärelevalve ja riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise hindamise eest vastutav isik on KuM-i siseauditi juht Krista Nelson. Läbiviimises osalesid siseaudiitor Helen Heiter ja eksperdina õigus- ja haldusosakonna jurist Nora Viira. Sihtasutuses on vastutavaks isikuks juhataja Edith Sepp.

Toimingud viidi läbi perioodil september–detsember 2025. Perioodil jaanuar-veebruar 2026 toimus kokkuvõtte projekti kooskõlastamine.

Ulatuse piirang: ei hinnatud toetuse tagasinõudmise menetluse vastavust. Kulutustest ei hinnatud Media Desk Eesti rahaliste vahendite kasutamist.

Järelevalve prioriteetid olid:

- 1) saada ülevaade Sihtasutuse üldisest toimimisest, finantskontrollist ning reguleerivatest sisekordadest ning nende vastavusest kehtivatele õigusaktidele sh, kas tagatud on isikuandmete kaitse ja töötlemise vastavus;
- 2) hinnata, kas taotlusvoorudesse esitatud taotlusi on menetletud vastavalt 31.12.2018 kultuuriministri määrusele nr 25 „Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord” (edaspidi *määrus nr 25*) ja 16.04.2019 kultuuriministri määrusele nr 14 „Film Estonia toetuskava” (edaspidi *määrus nr 14*);
- 3) hinnata, kas haldusülesande täitmiseks eraldatud rahalisi vahendeid EFI tegevuskuludeks on kasutatud eesmärgipäraselt (tegevused on õigusaktidega kooskõlas ja otstarbekad).

Peamised õigusaktid ja lepingud, millele vastavust hindasime, olid:

- haldusmenetluse seadus (edaspidi *HMS*) ja asjakohased seotud õigusaktid sh [haldusleping](#) nr 3-4.1/337-1 (jõustus 01.07.2019);
- avaliku teabe seadus (edaspidi *AvTS*), riigihangete seadus (edaspidi *RHS*), korruptsioonivastane seadus (edaspidi *KVS*), isikuandmete kaitse üldmäärus (GDPR);
- KuM-i ja EFI vahelised riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise lepingud aastatel 2023–2025.

Järelevalve teostamisel kasutati järgmiseid meetodeid:

- analüüsisime ja hindasime asutuse sisemisi kordasid ja praktikaid (finantsjuhtimine, dokumendihaldus, isikuandmete kaitse, asjade/teenuste ostmine/tellimine);
- testisime valikuliselt kulutuste tegemist sh tehinguid seotud isikutega;
- kontrollisime valikuliselt määruste nr 25 ja nr 14 alusel taotluste menetlemise, sh toetuse andmise ja väljamaksmise protsessi vastavust nõuetele;
- viisime läbi täpsustavad intervjuud EFI juhatuse liikme ja töötajatega: tootmisassistent, tootmisosakonna juht, Film Estonia eelarveekspert, Film Estonia juht, Film Estonia projektijuht, büroojuht ja finantsjuht.

2. Ülevaade Sihtasutusest

EFI on riigi asutatud sihtasutus (praeguse nimega alates 2013, asutati 1997 nimega Eesti Filmi Sihtasutus), mille peamiseks eesmärgiks on Eesti rahvusliku filmikultuuri säilitamine ja arendamine, juhindudes riiklikust kultuuripoliitikast ning filmivaldkonna arengusuundadest. Ülesanneteks on:

- 1) viib ellu riigi filmipoliitikat ja teeb ettepanekuid riigi filmipoliitika kujundamiseks;
- 2) kogub vahendeid filmipoliitika rakendamiseks ja oma tegevuste elluviimiseks, kaasab selleks ka erakapitali;
- 3) loob ja rakendab läbipaistva ja efektiivse filmiloomingu toetamise mehhanismi;
- 4) määrab toetusi filmide arendamiseks, tootmiseks, turundamiseks ja leviks, ürituste läbiviimiseks, filmihariduse edendamiseks ning filmialase uurimistöö ja digiteerimise läbiviimiseks. On riigiabi andjaks;
- 5) hoiab ja teeb avalikkusele kättesaadavaks tema valduses oleva filmipärandi. Loob selleks vajalikke andmekogusid ja teeb koostööd isikutega, kes sellega tegelevad;
- 6) arendab rahvusvahelist filmialast koostööd, seahulgas filmide koostootmist ja eksporti;
- 7) arendab filmihariduslikku tegevust nii iseseisvalt kui koostöös haridusasutustega;
- 8) aitab kaasa filmi- ja audiovisuaalvaldkonna arengule uutes tehnoloogilistes, seahulgas digitaalsetes keskkondades;
- 9) loob vajadusel filmipoliitika elluviimiseks sihtfonde ja arendab audiovisuaalvaldkonna uurimistegevust. Abistab teadlasi ja uurijaid eesti audiovisuaalvaldkonda puudutavates teadus- ja uurimistöodes;
- 10) algatab ja toetab filmielu rikastavaid sündmusi, mis aitavad kaasa filmipubliku harimisele.

Riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise lepinguga eraldab KuM EFI-le iga-aastaselt rahalised vahendid oma tegevuste elluviimiseks. Vt täpsem jaotus tabel 2.

Alates 2025 on KuM seadnud EFI-le asutaja ootused, mis on kinnitatud 2025 tegevustoetuse lepingus. Seatud on eesmärgid ja määratletud mõõdikud, mida nõukogu seirab. Nõukogu liikmed nimetab EFI põhikirja alusel kultuuriminister.

Halduslepingu nr 3-4.1/337-1 punktide 2.4.1 kuni 2.4.3 alusel on KuM-il seoses EFI tegevusega õigus:

- saada igal ajal teavet haldusülesande täitmise kohta ja teostada haldusjärelvalvet haldusülesande täitmise üle ja nõuda haldusülesande täitmisega seonduva suulise teabe, dokumentide ja vahearuanete esitamist, samuti teha dokumentidest koopiad, kontrollimaks haldusülesande täitmise koosõla lepingus sätestatud tingimustega ning õigusaktidega;
- lepingu või haldusülesande täitmise rikkumisel teha ettekirjutus andes puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja.

Seisuga 30.11.2025 töötab EFI-s 18 (taandatud täistööajale) töötajat.

Personali- ja raamatupidamisteenust osutab Riigi Tugiteenuste Keskus. IT teenust osutab Telia

Eesti AS. KuM ei ole varasemalt haldusjärelvalvet EFI-s läbi viinud. Tegevustoetuse kasutamise hindamine toimus 2017 (siseauditi aruanne 01.08.2017).

Tabel 1 Ülevaade majandusnäitajatest ja KuM tegevustoetusest aastate lõikes 2022-2025

	2 022	2 023	2024	2025
Tulud	11 900 381	12 026 504	13 424 720	
tulu ettevõtlusest jm	59 129	60 869	56 112	
toetused	11 833 883	11 763 422	12 862 746	
välisabi rahv. Org-lt	640	11 227	31 254	
muu tulu sh intressitulud	6729	190 986	474 608	
KuM riigieelarveline tegevustoetus (riigieelarvest eraldatud, ministri käskkiri)	7 910 298	12 047 398	17 529 370	19 686 330
sh ülekantud eelmisest aastast			2 541 972	4 757 918
Kulud	11 832 194	11 950 214	12 962 343	
jagatud toetused	10 462 704	10 285 677	11 476 165	
tööjõukulud (koos maksudega)	607 576	790 468	831 680	
majandamiskulud	761 914	874 069	654 498	
amortisatsioon	0			
intressikulud	0			
Tulem	68 187	76 290	462 377	
Keskmine töötajate arv (taandatud täistööajale)	17	17	18	

Allikas: maj. aasta aruanne, ilma OÜta
Tallinnfilm, ministri iga-aastased eelarve
käskkirjad

Tabel 2 Ülevaade toetusest tegevustoetuse kasutamise lepingu alusel

Tegevustoetuse kasutamise lepingu alusel	2 022	2 023	2024	2025
Kokku	7 910 298	12 047 398	17 529 370	19 686 330
tegevustoetus	1 064 300	1 243 398	1 243 398	1 193 662
edasiantavad toetused filmikultuuri arendamiseks	6 468 000	6 468 000	7 513 000	7 513 000
edasiantavad toetused dokumentaalfilmide festivalide toetamiseks	45 000	45 000	0	
Media Desk Eesti toetus	37 998	46 000	46 000	46 000
väärtfilmikino tegevustoetused	185 000	185 000	185 000	175 750
Berliini filmituru 2023. aasta projekti toetus	60 000	60 000	0	
Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse nõukogu kohtumise ja filmitööstuse konverentsi toetus	25 000	0	0	
rahvusvahelise filmiprodutsentide koolitusprogrammi EAVE töötoa toetus	25 000	0	0	
Väliskapitalil Eestis toodetavate filmide toetusmehhanismi Film Estonia kuludeks sh 60 tuh EUR tegevuskuludeks (alates 2025)	0	4 000 000	6 000 000	6 000 000

Allikas: Perioodil 2022-2025 sõlmitud riigieelarvelise tegevustoetuste lepingud

3. Kokkuvõte

Haldusjärelevalve ja riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise hindamisel Sihtasutuses tuvastasime:

Positiivne tähelepanek

Haldusülesande täitmiseks eraldatud rahalisi vahendeid Sihtasutuse tegevuskuludeks on kasutatud eesmärgipäraselt. Finantskontrolli korraldus sh toetuse kasutamise üle, on toimiv ja nõuetele vastav; tagatud on piisav ja asjakohane sisekordadega kaetus, töötajad on nõuetest teadlikud; toimib piisav huvide konflikti ennetus tagamaks toetuste objektiine hindamine. Vt aruanne lk 5.

Film Estonia toetuse (määrus nr 14) taotluste menetlemisel toimib nõuetele vastav hindamine. Toetus makstakse välja tagasimaksetena pärast reaalsete kulude tekkimist, taotleja poolt kulude abikõlblikkuse tõendamist ja aruande kontrollimist.

Märkused ja ettekirjutus

Haldusülesande täitmine EFIs toetuse taotluste menetlemisel vajab olulist parendamist. Toodi välja 3 (kolm) puudust, mis mõjutavad haldusülesande täitmist toetuse taotluste menetlemisel.

a) Sihtasutuse teabe- sh dokumendihaldus on nõuetekohaselt korraldamata. Toetuse menetlemisega seonduv dokumentatsioon on leitav, kuid süsteemselt korraldamata mistõttu korrektne säilimine ei ole alati tagatud (*kriitiline*), vt aruanne lk 7;

b) Sihtasutus on toetanud filmivaldkonna tegevusi, mis ei ole hõlmatud määrustega (*keskmise olulisusega*), vt aruanne lk 6;

c) isikuandmete kaitse korralduse nõuetele vastavus vajab täiendamist (*keskmise olulisusega*), vt aruanne lk 6 ja 9;

Tuvastati mitmeid mittevastavusi ja puudusi määruste nõuetega, mis jagunesid:

8 mittevastavust määrusega nr 25. vt aruande lisa 1.

Märkused olid seotud taotlusvoorude eelarvete avaldamisega, taotlusvoorude nimetuste ja määruse toetatavate tegevuste seostatusega, omafinantseeringu nõudega, hindamisprotsessi läbipaistvusega, otsuste ja viidete vastavusega.

9 mittevastavust määrusega nr 14, vt aruande lisa 2;

Märkused puudutasid eelarve läbipaistvust ja taotlusvoorude avamist, taotluste esitamist ja menetlemist, otsuste, sh viidete vastavust.

3 märkust, mis seotud taotluste menetlusprotsessi automaatkontrollide ja lihtsustamisega, vt lisa 1 ja 2.

Ettekirjutus: viia kõik määruse nr 14 ja nr 25 alusel toimuv toetuse taotluste menetlemine üle KuM-i taotluste menetlemise infosüsteemi (edaspidi TMS) hiljemalt 01.01.2027.

EFI nõustus ja/või nõustus osaliselt. Kommentaarid on muutmata kujul lisatud järelevalve kokkuvõttele. Järelevalve ajal asuti puudusi likvideerima.

KuM kommentaar: 29.12.2025 jõustusid [riigieelarve seaduse](#) (nn RE baasseadus) muudatused, milles on toodud ka olulised täpsustused siseriiklike toetuste kohta (§ 53¹; § 55 – 56). Seetõttu on määruste muutmine plaanis ette võtta 2026. a jooksul. Muudatused kinnitati 26.02.2026.

4. Haldusjärelevalve tulemused

4.1. Positiivsed tähelepanekud

Halduslepingujärgse ülesannete täitmine:

- Taotlusvoorude ettevalmistavad tegevused on olulises osas nõuetele vastavad, taotlusvoorude ajakava, info, juhised taotlejale, määrus nr 25 ja 14 nõuded, hindamise läbiviimise kord on kodulehel avaldatud v.a eelarve avalikustamine.
- Määrus nr 25 taotleja ja taotluse hindamiseks on huvide konflikti ennetamise töökorraldus läbimõeldud; hindajateks on isikud, kel endal seos puudub ning kes kinnitavad huvide konflikti puudumist;
- Film Estonia taotleja ja taotluse vastavuskontroll on nõuetele vastavalt korraldatud ja toimib. Tagasinõudmisi ei ole, kuna toetus makstakse välja pärast tegelikke kulusid ja abikõlblikkuse kontrolli;
- Määruse nr 25 ja määruse nr 14 kohane toetuse kasutamise aruannete finantskontroll on korraldatud ja toimib;
- Määruse nr 25 kohaste toetavate tegevuste tutvustamiseks toimuvad iga-aastased teabepäevad taotlejale, kus mh tehakse kokkuvõtte ka enamlevinud puudustest taotlemisel ja toetuste kasutamisel. 2025 tehti taotlejatele ülevaade enamlevinud puudustest vastavusauditit teostavalt audiitorilt (läbiviijaks Assertum Audit OÜ);

Riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise hindamine:

- asutuses kehtivad nõutud sisemised korrad, need on aktuaalsed ja asjakohased. Töötajatele on korrad allkirja vastu tutvustatud;
- finantskontrolli korraldus on toimiv ja nõuetele vastav (määratud kulujuhid, toimib 4-silma printsiip kulude kinnitamisel, viiakse läbi väikehankeid, võetakse pakkumusi, toimib piisav kontroll varade üle sh inventuurid). Kasutuses on nõutavad infosüsteemid nagu Riigitöötaja Iseteenindusportaal (RTIP), e-arvete menetlemise süsteem (FITEK). Kulutustest on säilinud nõutav kontroll-jälg.
- asutuse eesmärkidega mitteseotud kulusi ei tuvastatud, tehinguid seotud isikutega ei ole toimunud. Asutuses toimib kontrollisüsteem huvide konfliktiga seonduvate tehingute ennetamiseks (määratud on ametiisikud, kõrvaltegevustest teavitamisel asuti kasutama RTIPs olevat moodulit).

4.2. Halduslepingu alusel haldusülesande täitmise vastavus

Haldusjärelevalve käigus kontrolliti valikuliselt toetuse taotluste menetlemise, sh toetuse määramise ja maksmise vastavust määrustele nr 25 ja nr 14 ning tutvuti EFI sisemise töökorralduse ja dokumentidega.

- a) **31.12.2018 kultuuriministri määrusele nr 25 „Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord” (edaspidi määrus nr 25) nõuetele vastavus. Märkused ja mittevastavused, vt Lisa 1;**

Dokumendid olid kättesaadavad: EFI taotluste esitamise keskkonnas, vt [Taotlemine | Filmi.ee](#) ja EFI-siseselt (nt asutuse võrguketas, töötajate e-kirjad, Riigitöötaja Iseteenindusportaal). Esitatud märkused kehtivad kõikidele toetuse liikidele ja taotlusvoorudele.

- b) **16.04.2019 kultuuriministri määrusele nr 14 „Film Estonia toetuskava“ (edaspidi määrus nr 14) nõuetele vastavus. Märkused ja mittevastavused, vt Lisa 2.**

Dokumendid olid kättesaadavad: osad dokumendid olid EFI Film Estonia eest vastutavate isikute nimelistel võrguketastel, e-postis. Loomisel ühine asutusesisene sari.

4.3. Riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamine

Märkus 20: KUM-i riigieelarvelise tegevustoetuse lepingutega ei ole EFI-le eraldatud vahendeid, mida EFI võiks anda tegevustoetusena edasi MTÜ-le Eesti Filmi Andmebaas.

Tegevustoetuse lepinguga ei ole ette nähtud edasiantavat toetust ERR-i, Eesti Kultuurkapitali ja EFI vahel sõlmitud tootmise rahastamise lepingute alusel filmide rahastamiseks.

EFI on välja andnud iseseisvalt konkursi tingimused nn 1 minuti filmide tootmiseks, mille andmiseks puudub õiguslik alus.

EFI iga-aastases tegevustoetuse lepingus on raha eraldamise jaotus järgmine:

2.1.1. tegevustoetus on 1 193 662 eurot;

2.1.2. edasiantavad toetused filmikultuuri arendamiseks on 7 513 000 eurot (määrus nr 25 alusel toimuvad taotlusvoorud);

2.1.3. väärtfilmi kinode tegevustoetus on 175 750 eurot;

2.1.4. Media Desk Eesti toetus on 46 000 eurot;

2.1.5. väliskapitali toel Eestis toodetavate filmide toetusmehhanismi Film Estonia kulud on 6 000 000 eurot, sealhulgas 60 000 eurot programmi halduskuludeks (määrus nr 14).

Selgus, et tegevustoetuse lepingutega ei ole EFI-le eraldatud vahendeid, mida EFI võiks anda:

- tegevustoetusena edasi SA-le Eesti Filmi Andmebaas – ca 60 000 EUR aastas;
- edasiantava toetusena ERR-i, Eesti Kultuurkapitali ja EFI vahel sõlmitud tootmise rahastamise lepingute alusel filmide rahastamiseks, ca 150 000 EUR lepingu kohta, vt ["Eesti lood" tootmine, portreefilmide tootmine \(eelvaliku läbinud projektid\) - Eesti Filmi Instituut](#);
- nn 1-minuti filmide tootmise rahastamiseks. vt [1-minutifilmide ideekonkurss - Eesti Filmi Instituut](#), ca 18 000 EUR aastas. EFI on koostanud nn määruse ehk statuudi: [1-MINUTIFILMI määrus - Eesti Filmi Instituut](#).

Nimetatud tegevused ei ole hõlmatud määrusega nr 25 ega nr 14 ja seega neid ei saa rahastada nende määruste alusel korraldatavatest taotlusvoorudest.

Puuduse kõrvaldamine: koostöös KuM-iga leida selge lahendus nimetatud tegevuste edasiseks rahastamiseks ja jätkamiseks või nende lõpetamiseks.

EFI kommentaar:

Soovime täiendada, et EFI toetuste eraldamise määrus ei hõlma kõiki EFI tegevusi, sh tegevustoetuse kaudu kaetavaid ülesandeid. Eesti Filmi Andmebaasi rahastamine on ajalooliselt olnud Kultuuriministeeriumi toetatav tegevus ning selle täitmist on EFI jätkanud valdkonna olulisima andmebaasi toimimise tagamiseks.

„Eesti lood“ ja portreefilmide tootmine põhineb Kulka, ERR-i ja EFI vahel sõlmitud koostöölepingutel (vastavalt Eesti lood 2003 ja Portreefilmid 2010), mille alusel toimuvad toetused konkurentsi tingimustel ning määrustes sätestatud põhimõtteid arvestades. Need võib laiendada määrusesse.

1-minutifilmide voor on loodud ajutise meetmena uute autorite ja ideede kaasamiseks. On kaalutud selle toomist eraldi määrusesse, kuid otsus on edasi lükatud, kuigi voor on algselt kavandatud ajutisena, aga on osutunud populaarseks vooruks. Võimalik lahendus on vooru lõpetamine, kui ajutise vooru lisamine määrusesse.

Märkus 21 (kriitiline): Sihtasutuse teabe- sh dokumendihaldus on nõuetekohaselt korraldamata. Rahvusarhiiviga kokkulepitud sarjad, mis kajastavad asutuse säilitamisele kuuluvat teavet sh toetustega seonduvat, ei ole komplekteeritud.

Toetuse menetlemisega seonduv dokumentatsioon on leitav, kuid süsteemselt korraldamata, mistõttu korrektne säilimine ei ole tagatud (puudutab nii kultuuriministri määruse nr 25 ja nr 14 haldusmenetlusega seonduva dokumentatsiooni säilitamist).

Esimene märkus asutuse korraldamata dokumendihalduse kohta tehti siseauditi 2017 aruandes (läbiviijaks Kultuuriministeeriumi siseaudit). Risk „puudub piisav ülevaade sihtasutuses koostatud dokumentidest, ei ole tagatud korrektne säilitamine“.

Toetusega seonduva dokumentatsiooni kontroll-jälje puudulikkusele juhiti uuesti tähelepanu 2021 siseauditi aruandes (läbiviijaks AVAC Audit OÜ). Risk: Taotluse menetluse elukaare (erinevate etappidega seonduv) dokumentatsioon ei ole ülevaatlik ja lihtsasti jälgitav“.

Mõlematele tähelepanekutele ja riskidele ei ole pööratud piisavalt tähelepanu, järk-järgult on uuendusi ellu viidud.

HMS § 19 kohaselt haldusorgan (EFI) säilitab avaldused, taotlused, tõendid, protokollid, andmed kutsete saatmise ja dokumentide kättetoimetamise kohta ning muud haldusmenetluses tähtsust omavad dokumendid. Dokumendid kuuluvad säilitamisele arhiiviseaduses ja selle alusel antud arhiivieeskirjas ettenähtud korras.

AvTS § 5 lg 3 p-i 2 alusel võrdsustatakse EFI teabevaldajaga teabe osas, mis puudutab riigi eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seega laienevad EFI-le AvTS-s sätestatud teabevaldaja kohustused.

Vabariigi Valitsuse 25.05.2017 määruse nr 88 „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ (edaspidi *VV määrus nr 88*) § 1 lõike 3 alusel kohaldub EFI-le määruse 4. peatükk „Teabehaldus korraldamine“ haldusülesande täitmist puudutavas osas. Määruse § 11 kohaselt peab asutuse teabehalduse korraldus tagama:

- 1) teabe kvaliteedi ja kättesaadavuse;
- 2) teabe hoiu, vahetamise ja kasutamisega seotud riskide maandamise ja kulude vähenemise;
- 3) teabehalduse järjepidevuse ametniku või töötaja teenistus- või töösuhte lõppemisel, asutuse töökorralduse muutmisel ning ametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatumise või töötaja ajutise äraoleku ajal.

Dokumendihaldus on teabehalduse alategevus. VV määruse nr 88 § 16 reguleerib dokumendihalduse korraldust, mille lõige 3 sätestab, et „asutus loob, kooskõlastab ja menetleb dokumente elektrooniliselt.“ Selgus, et:

- EFI-s dokumendihaldussüsteem puudub, mingil määral peetakse arvestust Exceli vormingus, mis aga ei suuda neid funktsioone täita. Tulemusena on EFI teave laiali erinevates asukohtades. Eksisteerib risk, et teave kaob, kui töötaja lahkub töölt (kaob nii töötajaga seotud e-post kui pannakse kinni töötaja nimeline võrguketas). Nt:
 - a) Büroojuht haldab sissetulevaid ja väljaminevaid kirju ja asutuse juhi käskkirju võrgukettal ning peab käsitsi arvestust. Kodulehele sisestatakse käsitsi info, vt [Dokumendiregister - Eesti Filmi Instituut](#)
 - b) Toetuse taotluste menetlemisega seonduv dokumentatsioon on sõltuvalt dokumendist erinevates kohtades: taotlused on leitavad kas EFI enda taotlemise keskkonnas, vt [Taotlemine | Filmi.ee](#), osad taotlused laekuvad e-kirjaga; toetuste otsused, teatised on leitavad võrgukettal; e-kirjavahetus taotlejaga sh taotleja esitatud vahe ja/või lõpparuanded hoitakse vastava koordinaatori e-postis või võrgukettal.
 - c) Osa teavet prindib vastava vooru koordinaator paberile ja koostab nn osalised pabertoimikud. Paberile ei prindita kogu teave, vaid üksnes olulisemad koordinaatori vaatest. Nii jääb osa teabest kas taotluste süsteemi, töötaja e-postkasti või kellegi nimelisele võrgukettale.

- d) Finantsidega seonduv teave on kättesaadav Riigitöötaja Iseteenindusportaalist ja FITEK-ist. Samas osa teabest on kättesaadav vastava valdkonna juhi ehk kulujuhi käest, nt teave selle kohta, kas on võetud pakkumusi või läbiviidud hankemenetlus (hankedokumentatsioon, võetud pakkumused, üleandmise-vastuvõtmise aktid).
 - e) Puudub ülevaade, milliseid teenuslepinguid on sõlminud EFI oma vajaminevate teenuste jaoks: osa on leitav büroojuhi, osa vastava valdkonna juhi võrgukettalt;
- Dokumentide registreerimisel ei järgita Rahvusarhiiviga kooskõlastatud dokumentide liigitusskeemi, mis koostati 16.07.2024 ja kus on fikseeritud ka alalised sarjad.
 - Arhiiv vajab korrastamist ja osad paberil säilivad tuleks Rahvusarhiivile üle anda.

EFI teabehalduse korraldus seab ohtu teabe hoiu, vahetamise, kasutamise ja säilitamisega seotud riskide maandamise. Tagatud ei ole teabehalduse järjepidevus töötaja töösuhte lõppemisel, asutuse töökorralduse muutmisel ning töötaja ajutise äraoleku ajal. Eksisteerib risk teabe kaotsiminekuks.

Puuduse kõrvaldamine

1. koostada EFI kui kogu asutuse teavet hõlmav teabehalduskord (VV määrus nr 88, §12);
2. kaaluda dokumendihaldussüsteemi kasutuselevõttu, mis vastab EFI vajadustele, tagaks dokumendihalduse tõhususe ja õiguspärasuse ning kooskõlas VV määrusega nr 88;
3. säilitada lepingutega seotud pakkumused ja aktid ühes kohas kompaktsetl, nt edaspidiselt DHSs;
4. kõik EFI taotlusvoorud viia üle TMS-i hiljemalt 01.01.2027. Sellega on tagatud dokumentatsiooni kompaktne leitavus ja arhiveerimine ühes infosüsteemis. Edaspidiselt on tagatud alaliselt säilitamisele kuuluva dokumentatsiooni/teabe üleandmine Rahvusarhiivile;
5. Korraldada arhiivi korrastamine ja vanade paberil olevate alaliste säilikut üleandmine Rahvusarhiivile.

EFI kommentaar:

Nõus, et dokumendi- ja teabehalduse korraldus ei ole olnud piisavalt terviklik ja süsteemne ning vajab edasiarendamist. Samas ei ole tegemist olukorraga, kus dokumentide, aga ka toetuste menetlemise või otsustamisega seotud teave puuduks: dokumentatsioon on olemas ja leitav, kuid hajutatult mitmes infosüsteemis ja töökorralduslikus lahenduses.

Alates 2017. aastast, mil toimus viimane audit, on EFI järk-järgult võtnud kasutusele mitmeid riiklikke infosüsteeme (RTIP, SAP, FITEK, e-riigikassa, viimased aastad aga TMS), mis katavad olulise osa finants- ja menetlusprotsessidest ning tagavad neis osades nõuetele vastava andmete säilimise ja kontrollitavuse. Alates 2020. aastate algusest (kohe tuli koroona peale) on töös üleminek Kultuuriministeeriumi taotluste menetlemise infosüsteemile (TMS), mis võimaldab tulevikus koondada kogu toetuste menetlemise elutsükli ühte kesksesse keskkonda.

Nendest süsteemidest väljapoole jääva dokumentatsiooni maht on piiratud ning iga uue süsteemi kasutusele võtmisega on süsteemist välja jäävate dokumentide hulk vähenenud. See puudutab eelkõige täiendavat kirjavahetust, korralduslikke dokumente ja teenuslepinguid. Kui töötaja lahkub EFI-st, on igal töötajal F-kettal ehk ühiskettal oma kaust või digikonteiner, kuhu ta paigutab info.

Teiste dokumentide osas on kavandatud üleminek Delta dokumendihaldussüsteemile, mis võimaldab viia dokumendihalduse kooskõlla Vabariigi Valitsuse määruse nr 88 nõuetega ning Rahvusarhiiviga kooskõlastatud liigitusskeemiga. (Rahvusarhiiviga on meil tihe koostöö füüsiliste projektimaterjalide ja -kaustade ülevõtmisel.) RTIPi üleminekul pakuti ühinemist Deltaga, kuid selleks ajaks ei olnud veel selge, millised menetlused dokumendid lähevad üle TMSi (käskkirjad, otsused, päringud jne). Oleme oodanud TMS-i ülemineku selginemist, et saada terviklik ülevaade sellest, millised protsessid ja dokumendid on TMSiga kaetud ning mis jääb sellest välja. Seetõttu ei ole seni võetud pakkumisi eraldiseisva dokumendihaldussüsteemi kasutuselevõtuks üksnes kirjavahetuse ja teenuslepingute haldamiseks, arvestades, et Delta kasutuselevõtt tähendab

täiendavat kulu ning eesmärk on kujundada terviklik süsteemilahendus kui on teada, mida see hõlmab. Arhiivi korrastamine ja vanade paberkandjal olevate alaliste säilikute üleandmine Rahvusarhiivile toimub regulaarselt, aga kuna neid kaustasid oli terve arhiiv täis, siis Rahvusarhiiviga on jätkuv koostöö kaustade liigutamiseks.

Nõus, et varasemad siseauditite tähelepanekud ei ole viinud piisavalt kiirete tegevusteni. Selle põhjuseks palume arvestada, et institutsioon on väike, paralleelsed infosüsteemide arendused on olnud kogu aeg töös ning toetuste menetlemise süsteemile üleminek on toimunud mitmes etapis ja erinevate osapoolte kaasamisel.

See ei vähenda siiski vajadust teabehalduse süsteemseks korrastamiseks, mille vajalikkust EFI tunnistas ning millega tegeletakse järjepidevalt edasi.

Märkus 22: *Isikuandmete töötlemine vajab täiustamist.*

Asutusesiseselt on EFI töökorralduse reeglites fikseeritud, kuidas toimub isikuandmete töötlemine majasiseselt (töökorralduse ptk 13 ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE TÖÖTAJATE POOLT ja ptk 14 TÖÖTAJATE ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE TÖÖANDJA POOLT).

Tulenevalt kehtivast isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR, otsekohalduv), artiklitest 13 ja 30, tuleb kodulehel avaldada isikuandmete töötlemise põhimõtted ning koostada lisaks asutusesisene isikuandmete kaitse register (annab ülevaate kus, mis liiki isikuandmeid, töödeldakse ja mis kaitsemeetmed on rakendatud jmt), vt täpsemalt <https://gdprinfo.eu/et>.

Ka VV määruse nr 88 § 13 lg 11 kohaselt on EFI kohustatud avalikustama oma veebilehel kasutajasõbraliku teabe:

- 1) isikuandmete töötlemise kohta asutuses;
- 2) juurdepääsu kohta asutuse taaskasutamiseks antud teabele ja teabe taaskasutamise eest võetava tasu kohta.

Kontrolli tegemisel ei olnud EFI veebilehel avalikustatud nimetatud teavet. Mittevastavus isikuandmete kaitse seaduse ja üldmääruse nõuetega.

Puuduse kõrvaldamine: Avalikustada EFI kodulehel isikuandmete töötlemise põhimõtted ja koostada asutusesisene isikuandmete kaitse register. Järelevalve ajal asuti puudust likvideerima.

Vt <https://filmi.ee/andmekaitsetingimused/>

EFI kommentaar: Seoses uuele veebilehele üleminekuga kadus viide vastavale isikuandmete töötlemise tingimustele. Lisame veebilehele vastava viite. Muus osas jätkame tegevuste kaardistamisega.

(allkirjastatud digitaalselt)

Krista Nelson